

Eugène Ionesco (1909/1912 – 1994): Plešatá zpěvačka (1948)

1. Literární druh a žánr, literárněhistorický kontext, umělecký směr / tvůrčí skupina, údaje o autorovi ve vztahu k dílu;
2. Doba a místo (děje);
3. Zvláštnosti kompozice;
4. Hlavní postavy a jejich charakteristika;
5. Námět, témata, hlavní motivy;
6. Jazykové zvláštnosti;
7. Kulturní souvislosti.

VÝSTUP I.

(...) *Anglické hodiny odbijejí 17 anglických úderů.*

PANÍ SMITHOVÁ: Vida, devět hodin. Pojedli jsme polévku, rybu, brambory opékané na slanině a anglický salát. Děti pily anglickou vodu. Najedli jsme se dnes večer znamenitě. To proto, že žijeme na londýnském předměstí a že se jmenujeme Smithovi. *Pan Smith čte dále, pomlaskává.*

Brambůrky na slanině jsou znamenité, olej v salátě nebyl žluklý. Olej od kupce na rohu je mnohem kvalitnější než olej od kupce odnaproti. Je dokonce lepší než olej od kupce dole pod kopcem. Neříkám, že by jejich olej byl špatný.

Pan Smith čte dále, pomlaskává.

Ale olej od kupce na rohu je vždycky nejlepší.

Pan Smith čte dále, mlaská.

Máry uvařila tentokrát brambory znamenitě. Posledně je nedovařila. Mám je ráda, jen když jsou dobře uvařené.

Pan Smith čte dále, mlaská.

Ryba byla čerstvá. Však jsem si na ní pochutnala. Dala jsem si dvakrát. Ne, třikrát. To mi dělá výborně na stolicí. (...)

VÝSTUP X.

POŽÁRNÍK: Poslyšte, je to pravda... to všechno je velmi subjektivní... ale je to mé pojetí světa. Můj sen. Můj ideál... A pak ml to připomíná, že už musím jít. Když vy nevíte, kolik je hodin, a já mám přesně za tři čtvrtě hodiny a šestnáct minut požár na druhém konci města. A tak si musím pospíšet. I když to není nic velkého.

PANÍ SMITHOVÁ: Co to bude? Malý oheň od komína?

POŽÁRNÍK: Ani to ne. Trochu žáru v posteli a nějaké pálení žáhy.

PAN SMITH: Je nám líto, že odcházíte.

PANÍ SMITHOVÁ: Byl jste velmi zábavný.

PANÍ MARTINOVÁ: Díky vám jsme strávili skutečnou descartovskou čtvrt hodinku.

POŽÁRNÍK (*jde ke dveřím, pak se zastaví*): A mimochodem, co Plešatá zpěvačka? *Všeobecné mlčení, rozpaky.*

PANÍ SMITHOVÁ: Češe se stále stejným způsobem. (...)

VÝSTUP XI.

Tíž bez požárníka.

PANÍ MARTINOVÁ: Já mohu koupit kapesní nůž pro svého bratra, ale vy nemůžete koupit svému dědovi Irsko.

PAN SMITH: Člověk chodí po nohou, ale ohřívá se elektřinou nebo uhlím.

PAN MARTIN: Ten, kdo dneska prodá krávu, bude mít zítra kávu.

PANÍ SMITHOVÁ: V životě se jeden musí dívat z okna.

PANÍ MARTINOVÁ: Ale je možno si sednout na židli, když nemá okna.

PAN SMITH: Člověk aby stále myslel na všechno.

PAN MARTIN: Strop je nahoře, podlaha je dole.

PANÍ SMITHOVÁ: Řeknou-li ano, je to jen takový způsob mluvení.

PANÍ MARTINOVÁ: Jak si kdo ustele tak si lehne.

PAN SMITH: Vezměte kruh a polaskejte se s ním a zvrhne se vám v bludný kruh.

PANÍ SMITHOVÁ: Učitel ve škole učí své žáky číst, ale kočka kojí koťata, dokud jsou malá.

PANÍ MARTINOVÁ: Zatímco kráva nám ukazuje paty.

PAN SMITH: Když jsem na venkově, mám rád samotu a klid.

PAN MARTIN: Na to ještě nemáte léta.

PANÍ SMITHOVÁ: Benjamin Franklin měl pravdu, vy nejste tak klidný jako on.

PANÍ MARTINOVÁ: Jak se jmenuje sedm dní v týdnu?

PAN SMITH: Pondělí, úterý, středa, čtvrtek, pátek, sobota, neděle.

PAN MARTIN: Eduard je úředník, jeho sestra Nancy je písarka a jeho bratr Vilém příručí v obchodě.

PANÍ SMITHOVÁ: Podařená rodina!

PANÍ MARTINOVÁ: Mám raději ptáka na poli než ponožku na trakaři.

PAN SMITH: Raději síť v chatě než mléko v hradě.

PAN MARTIN: Dům Angličana je jeho skutečný hrad.

PANÍ SMITHOVÁ: Neumím dost španělsky, abych se vyjádřila. (...)